

zinību kalns

Pārāk daudz digitālā un tehnoloģiju

"Nav tā, ka ļoti gribas iet uz skolu... Vasara pagāja ātri. Bet gribas redzēt jaunus klasesbiedrus, kas mums būs četri, gribas satikt arī vecos," stāsta 11 gadus vecā Sofija Bulava, kura mācīsies Liepājas Centra sākumskolas 5.c klasē. Sofijas mamma Aija Bulava novērojusi, ka meitas klase ir draudzīga, bērni satiek labi. "Tas ir liels pluss, papildu motivējošs faktors, lai vispār gribētu iet uz skolu. Pie tā liels nopelns ir bērnu pirmajai klases audzinātājai Ilzei Žimantei, kura viņiem iemācīja sadzīvot kā lielai ģimenei."

Zināms, ka būs arī jauni mācību priekšmeti, piemēram, teātra māksla, arī nekad iepriekš nesatikti skolotāji. "Mūs vienmēr baida, ka ar katru gadu mācības būs grūtākas, sarežģītākas, bet nemaz tik traki nav," saka Sofija,

kura pagājušajā gadā 4. klasi pabeidza ar Sudraba liecību. Vislabāk viņai patīkot vizuālā māksla, arī latviešu valoda. "Man patīk, ja skolotāji izskaidro, tā, ka varu saprast. Man vajag vairāk laika, lai matemātikā visu saprastu. Citiem bērniem šis priekšmets padodas labāk," vērtē nākamā piektklasniece. Arī viņas mamma smaidot piekrīt: "Jā, Sofija nav matemātiķe." Meitenei padodas radošas nodarbes. Kopš sešu gadu vecuma viņa iet sporta dejās, ir cieši saistīta ar mūziku. Trīs gadus paralēli mācībām Centra sākumskolā meitene apmeklējusi mūzikas skolu, spēlējusi vijoli, tomēr savienot mācības abās izglītības iestādēs bijis par grūtu. "Patlaban Sofija privāti reizi nedēļā spēlē klavieres, bet ukuleli, ko saņēma dāvanā, apgūst Pop/Rok skolā." Aija novērojusi, ka visvairāk meitai patīk dejot, un šovasar brīvais laiks pavadīts sporta deju

nometnēs, treniņos.

"Domāju, ka atpūtušies esam. Protams, nekad jau negribas darīt ko tādu, kas tevi apgrūtina. Ne Sofijai, ne otrai meitai Beatrisei, kura šogad ies 7. klasē, nepatīk agrā celšanās, tā steigšanās no rītiem. Bet kā citādāk? Visiem ir atpūtas brīdis, tad atkal jāpastrādā. Būs jau labi."

Mācību gada priekšvakarā Aija atzīst, ka līdz galam joprojām neizprot jauno kompetences balstīto izglītību, kas tagad ir skolās. "Vai ir labi? Vai reforma sevi attaisnojusi? Vai ir ieguvumi?" viņai ir jautājumi, uz kuriem vēlētos dzirdēt atbildes. "Vērtējumi, kas izteikti procentos, man neskaidri. Vēl nianse, ka, neskatoties ne uz kādiem attaisnojošiem apstākļiem, sliktas atzīmes labot nedrīkst. Tas ir tā interesanti, jo bija situācija, ka bērns nebija skolā, jo saslima un līdz ar to tēmu neapguva. Atsākot mācības, lika rakstīt pārbaudes darbu, lai arī bērns nesaprata, ko tur rakstīt, jo nebija mācījis. Kaut kā jau uzrakstīja, atzīme sliktā, bet izlabot nav iespējams. Ko redzu es? Ka bērni izmisīgi negrib kavēt nevienu dienu, iet arī tad, ja jūtas neveseli, jo zina, cik smagi būs to visu labot, nokārtot. Brīžiem šķiet pārāk skarba šī sistēma pret bērniem. Bet, ja tā padomā, mēs jau gatavojam viņus dzīvei, kura arī mums, pieaugušajiem, nav rožaina. Visur sevi ir jāpierāda, darba devēji jau ņems tikai tos spējīgākos, varošākos. Tad it kā loģiski, ka dažas no dzīves prasmēm jāapgūst jau skolas vecumā."

Kas vēl māmiņu uztrauc? Tas, ka mācību stundās daudz tiek izmantotas viedierīces, digitālie materiāli. "Mums bērniem ekrānu laiks ir limitēts, bet tāpat jau viņi tajos pavada pārāk daudz laika. Kad bija attālinātās mācības, vajadzība pēc datoriem un planšetēm bija saprotama, bet tagad, kad bērni ir klātienē klasē, varētu ar viņiem strādāt citādāk, vairāk likt darīt ko praktisku, mācīt ar rokām darīt, veidot."

DIENAS
TĒMA

Vasara tiešām paskrējusi ātri, un liekas neticami, ka septembris jau klāt un rīt jāsākas mācībām skolā, atzīst māmiņa Aija Bulava un meita Sofija. EGONA ŽIVERTA FOTO

EKSPERTE

Sāpe tā pati – neesošie mācību materiāli

Līga Laimiņa,
skolotāja Katoļu pamatskolā

Mūsu skolā pedagogu kolektīvs ir nokomplektēts. Esam vairāk nekā jebkad. Šķiet, ka skolotāju nav bijis tik daudz ilgu gadus, papildinājies ir arī skolēnu skaits. Līdz ar to noskaņojums, šogad uzsākot mācības, ir pozitīvs.

Labas emocijas mani pārņēma, vasaras vidū uzinot, ka turpināšu audzināt savu klasīti, savus mīlulīšus. Tā kā pedagogu štats nebija pilns, pastāvēja

iespēja, ka man tiks dota jauna klase, bet tas atrisinājās, palikšu ar savējiem, ar kuriem kopā esmu jau trīs gadus. Ļoti gaidu tikšanos ar saviem skolēniem, gribas redzēt, cik pēc vasaras viņi ir paaugušies, kas jauns noticis viņu dzīvē. Mums klases ir mazas, kā jau privātā skoliņā, līdz ar to katram skolēnam varam pievērst pietiekami daudz uzmanības, atbalstīt viņus un iedrošināt.

Man ir skaidrs, ko šajā mācību gadā darīšu, būtībā nav nekā tāda, kas mani ļoti satrauktu.

Vienīgi bažas ir par jau visiem zināmo – materiālo bāzi. Gribētos, lai tomēr beidzot būtu pieturas punkti, ko varētu izmantot. Katru gadu pa kādai mācību grāmatai pienāk klāt, un tas nedaudz atvieglo, bet tāpat ne viss tajās ir atrodams. Ir jātaisa darba lappas, jāgatavo prezentācijas, lai stundas būtu interesantas un saprotamas katram. Gatavošanās stundām ir laikietilpīgs process, bet man patīk. Vēl ir apziņa, ka izstrādātais man noderēs arī nākamajā gadā.▶

12. klase ir atbildīgs posms, piekrīt Elīna Lūsēna, un tā sevi arī noskaņo. "Ir lietas, kas ir jādara." FOTO NO PRIVĀTĀ ARHĪVA

Pēdējais gads skolā

Elīna Lūsēna rīt uzsāks mācības Draudzīgā aicinājuma Liepājas pilsētas 5. vidusskolas 12. klasē. Izbaudīt vasaru par visiem 100 procentiem sanācis vien augustā, stāsta jaunie. Jūnijs aizvadīts, kārtojot eksāmenus, bet jūlijā strādājusi vienā no Liepājas viesnīcām. Jau vairākus gadus Elīna piesakās jauniešu darbam vasarā un ir strādājusi muzejā, bibliotēkā un bērnodārzā. Runājot par pēdējo darbavietu viesnīcā, kur no rītiem vajadzēja gatavot brokastis, tīrīt numuriņus, strādāt reģistratūrā, Elīna atzīst, ka viegli negāja. "Cilvēki nemaz neapzinās, cik patiesībā šāds darbs ir grūts," viņa sapratusi. Nopelnītais nav krāts kādam īpašam mērķim, naudiņa aizgājusi ikdienas tērīņiem.

"Es cenšos pēc iespējas tālāk atlikt to domu, ka jāiet uz skolu," ar smaidu teic Elīna. "Esmu cilvēks, kuram ļoti patīk izgulēties. No rītiem man ir grūti." Tas esot vienīgais iemesls, kādēļ uz skolu vēl negribas. "Mācībās man iet labi. Cenšos visu saplānot laikus, lai neko neiekāvētu, citādi ir pārāk liels stress." No mācību priekšmetiem jaunieci visvairāk patīkot angļu valoda, kas arī labi padodas, vēl vācu un latviešu valoda. "Taču ar valodām es neplānoju saistīt savu nākotni, varbūt studēšu psiholoģiju. Vēl svārstos, katru dienu ir jaunas idejas, ko es varētu darīt, bet

psiholoģija pagaidām paliek visnoturīgākā no tām," atklāj Elīna.

Priekšā ir svarīgi gala pārbaudījumi padziļinātajos mācībuursos – angļu valodā, sociālajās zinībās, bioloģijā. "Es mazliet uztraucos par to, kā mēs mācīsimies šos mācību priekšmetus. Varētu būt grūtāk, nedēļā daudz vairāk būs tieši izvēlētie mācību priekšmeti. Vēl klase būs sadalīta pa mācību priekšmetiem, kursiem, līdz ar to vairs nebūsim visi kopā kā līdz šim. Tā kā pārmaiņas būs," paredz jaunieci. Izvēlēties, kurus mācību priekšmetus mācīties padziļināti, vajadzējis pagājušā gada pavasarī, tuvojoties 11. klases noslēgumam. "Kā kuram bija, tas ir ļoti individuāli. Bija, kas zināja, ko grib darīt nākotnē, līdz ar to viņiem izvēlēties bija viegli; tiem, kuri nezināja, izšķirties bija daudz sarežģītāk. Es šaubījos tikai par bioloģijas izvēli. Apsvēru arī vēsturi un vācu valodu, beigās tomēr bioloģiju paņēmu. Ja nu dzīvē izdomāju iet uz medicīnas pusi."

Elīna DALP 5. vidusskolā mācās kopš 1. klases. "Biju vienu gadu aizgājusi uz ģimnāziju, bet atnācu atpakaļ. Šeit bija kā mājās, jo te aizvadīti jau daudzi gadi. Būs jocīga sajūta," viņa saka, domājot par to, ka skolā atlicis vien absolvēt 12. klasi. "Viss, ko zinu, ir iet tikai uz skolu. Pēc tam jau būs jāveido dzīve tālāk pašai. Tas mani mazliet uztrauc, bet gan jau būs labi.▶